

Nro. 11.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEERÖL.

Indült Bétsből, Kedden Februarius 7-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s .

Tsak azok tudhatnak arról a' veszedelemről, melyet nyólcz nappal ennekelötte a' Duna vezének nagy árja mind itt, mind másutt okozott, helyes itilletet tenni, a' kik azt vagy tulajdon szemeikkel látták, vagy azokról hiteles tudósirást vehettek. Én, a' ki 12 esztendőtől fogva a' belső vár és a' Leopoldstadt nevezetü külső város közt folyó duna agának partyán lakok, két illy nagy árviznek vóltam szemlelője, ugyanint 1799-ik esztendőnek Februarius holnap végén, és a' múlt héten. Mind a', kettő igen veszedelmes vólt, és sok szorongattatások közzé helyhezttették

a' Leopoldstadti lakosokat. Az elsőbnél nagyobb áradását a' Dunának a' leg korosabb emberek sem érték, de a' múlt héti még annál is nagyobb volt, és egy láb nyommal fellyebb duzzadt az elsőbnél, és mind itt mind másutt, nevezetesen Posonban és annak környékén felette sok kárt okozott.

A' múlt Januarius hólnap utolsó hetében a' nagy Dunában volt jégnek egy része meg indulván a' Tábor nevezetü hidnak egy nagy részét mindjárt elrontotta, a' Leopoldstadti Dunában lévő jeget is megindította, mellynek ereje a' Rozumovszki hidjának felső részét fel emelte és a' Prater erdő szelvére vitte. Ekkor a' Ferentz és a' veres torony mellett lévő hidak felett a' jég öszve tolódván meg állott, 's apródonként a' viz meg nevedett ugyan, de a' partjain felől ki nem ment. Azonban a' napnyugoti szél, az engedelmes idő a' jeget, és az azon volt havat el olvasztván, nyoltz nappal ennekelötte délbent 11 és 12 óra közt a' nagy Dunából ebbe a' kis Dunába rohant jég és viz, az itt fel toronyozott jeget hirtelen fel emelte, a' Leopoldstadtot, és más Dunára fekvő külső városokat vizzel bé öntötte, úgy annyira, hogy dél után három és négy óra közt ismét sok jég rohanván ebbe a' Duna agába, 's annál fogva a' viz is nagyon fel emelkedvén, minden utzákon tsonakokon kellett járni. A' föld szinén lévő házaknak lakosi már dél előtt a' Kormányfzék rendeléséből hajlékaikból vagy az első emeletbe, vagy a' padlásokra költöztek, másként mindenektől megfosztattak volna, a' kik ezt nem mivelték, butorjaikban nagyon meg kárositattak. Az úgy nevezett Roffzau szigetben lévő pinczékben volt borokat a' viz mind fel forgatta. A' Brigitta szigetnek Nusz-

dorf (Diófalva) felé való részében, a' hol tudniillik a' Leopoldstadti kis Duna a' nagy Dunától el válik, a' felette sebes árviz a' töltéseket el rontotta, azt az egész szigetet annyira be öntötte, hogy az ott lakó Csász. Jäger házának padlására menni, kénytelenített, és jobban-jobban szaporodván az árviz, gyakori puska lövések által adott arra jelt, hogy ő és egész háza népe nagy veszedelemben forogjon. — Egy szigetbéli mólnár, kinek Duna vizén volt malmát minden abban volt élettél és bútorral az árviz el horta, feleségével, 's öt gyermekevel együtt abba a' kávéházba vonta magát, a' melly a' Tábor hidjának tulsó részén volt építve; de ezen menedékhelye is, miből esett miből nem, bizonytalan, fényes délbe meggyúlván, 's a' tűz oltására senki se mehetvén, gyermekeivel együtt az ott lévő előfákra mászott, 's egész estig ott várta a' segedelmet, végre egynéhány bátor szívű emberek rajtok könyörülvén, életéknek kockára való vetésével a' jég darabok közt segítségke mentek, 's őket a' veszedelem közzül ki hozták. — A' Práterben, a' Brigitta nevű és egyéb szigetekben volt özek, szarvasok, és vad disznok mind a' vízbe fúltak, szamntalan előfák a' viz erejétől tövöstől együtt ki tépettek, az azokban találtott nyári mulató házak és épületek öszve romlottak.

Leg veszedelmesebb volt ez az özön azon napnak, tudniillik Januarius utolsó napján jan este-li 7 és 8 óra közt, a' midőn a' nagy Dunából a' Leopoldstadti kis Dunába rohanván a' sok jég, 's annál fogva az árviz is nagyon fel emelkedvén mindent, a' mit előutól ért magával el ragadott. — Szememláltára egy új, nagy és hosszú fedeletlen hajó a' veres toronynál lévő hidba keresztül akadván, min

den fát, gerendát, deszkát, bútort, a' mellyeket az árviz az alsó házakból, a' fa piatzról, 's masunnan el ragadott, úfzasokban meg akadályoztatta, 's annyira öfzve gyűjtötte, hogy azon hidnak épségben leendő meg maradásához senkinek sem vólt remény-sége. Egy óránál tovább tartott ez a' fenyegető veszedelem. Azomban a' sebes árviz mind jobban jobban nevedvén, a' sok takásra gyűlt gerendák és fák a' hajót öfzve nyomták, kétfele törték, 's oly nagy tsikorgással rohantak a' hid alatt által, mintha az egész hid öfzve omlott vólna. Ezt az oda gyűlt sok fát és vastag jeget a' viznek ereje a' Ferentz hidja felett és alatt lévő Duna partjára vetette ki és az ott lévő épületeknek, veteményes kerteknek, és az azokban lévő gyümöltstermő fáknak ki mondhatatlan kárt okozott. Hogy e' miatt is nagyon nevedett a' drágaság, azok tapafztallyák leg inkább, a' kik a' piatzokról élnek, de hány ház és familia talaltatik Bécs városában olly, melly a' maga tulajdon majorságából élhetne? — Ki tudna az ezen árviz által okozott kárt és veszedelemet vóltaképen le írni, ez után többet fogunk hallani. Ezt az egy szomorú történetet mindazáltal el nem halgathattuk, hogy Felső Austriában, a' mint értésünkre esett, egy Duna mellett lévő Tolm nevezetű helységben az árviz nagyon meg nevedvén, a' hajlékaikból kiszoritatott lakosok férfiak, affzonyok és gyermekek négy száznál többen hajokra szállottak, 's annál fogva igyekeztek a' veszedelemtől meg menekedni. Azomban a' Dunán öfzve tollongott vastag jeg hajóikat öfzve törte, 's mindnyájokat a' viz örvényébe tette.

Spanyol Ország.

A' 16-dik Januariusi Monitörben az a' 25-ik hadi bülletin közöltetik a' Publicummal, melly Benaventeben, Spanyol Ország Leon nevezetű tartományának középfzerü de erős városában Januar. 5-ik napján a' Frantzia Ármádia hadi Cancellariajában ki adattatott. Ez a' Bülletin a' következő tárgyakat foglalja magában: „General Merle, a' ki a' Dalmátziai Herczeg (Marsal Soult) osztály seregének előjáró tsapatját kommandirozza, Januarius 3-ik napján, dél után az Anglus hadi seregek utóljáró tsapatját, melly 5000 gyalogságból és 600 lovaságból állott, és a' Prierosi tetőkön Villa-Francához egy mértföldre le telepedett, utól érte. — A' Frantzia gyalogság még sem pihent, hanem leg ottan sebes lépésekkel az ellenségre rohanván azt a' nevezett tetökről le üzte; de mivel a' Frantzia lovaságnak azon hely kedvező nem vólt, 200 embernél többet el nem fíghatott. A' győzedelmesek részéről 50 ember hólt meg, és esett sebbe. — Brigadiros General Colbert, a' ki, a' Frantzia avantgarde, avagy előjáró seregnél lévő lovaságot commandirozta, a' plankirozó, az az ellenséget boffzontó lovasokkal nagyon előre ment, és a' föld minémüségét vizsgálni kívánta, homlokön lövettetvén egy fertály óra múlva vitézi lelket ki fújta. Egynéhány szempillantatig magát felelzmélvén fel ült, és az Anglusokat futni látván így szóllott: Ifjú vagyok még meg halni, de mint a' nagy ármádiánál szolgáló katoná vitézi módon halok meg, látván, hogy hazámnak örökös ellensége fut. Ez a' General igen érdekes vitéz volt.“ — Astorától Vinda Francáig két

utak víznek, az Anglusok a' jobb kéz felől valón mentek, a' Spanyolok a' bal kéz felől valón, valamint ezek, ugy amazok is minden rend nélkül marsiroztak, a' Hannoverai vadászok őket utól érték, egy Generál, és egy Ofztály sereg az ellenség közzül fegyverét le rakta. Minden bagazsiájokat, 10 zászlót, és 6 ágyút nyertek tőlök a' győzedelmesek.

„Decemb. 27-dik napjától fogva tiz ezer embert fogtunk el az ellenség közzül, a' kik közt 1500 Anglusok vannak; 400 bagazsiás 's munitziós, és 15 flintával meg rakott szekereket nyertünk, a Benaventi, Astorgai és Bembibrei magazinumok és ispotályok is kezünkbe estek. Az utolsóbb helységben a' templomban lévő puskaaporos magazinum meggyúlván a' levegőbe vettetett — A' futásban lévő Anglusok minden magazinumaikat, sebeseiket, betegjeiket és szekereiket el hagyják. Hihetőképén minkeelőtte hajókra szállhatnának, armádiájoknak felét el vették. — Tudtára adatván Császár Eö Felségének, hogy 20000 emberre olvadt volna már öfzve az ellenséges armádia, a' maga fő hadi szállását Astorgából Benaventebe tette által, holott egynéhány napig múlatván, onnan Valladolidba megyen, és az Anglus armádiának öfzve rontását a' Dalmátziai Hercegre bizza. — A' tsürökben sok olly Anglus hóltak találtatattak, a' kiket a' Spanyolok akasztottak fel, mellyen felette meg bosszonkodván a' Császár, azon tsüröket fel gyújtatta, egyizersmind szoros parantsolatot adott ki az eránt, hogy az Anglus hadifoglyokkal jól bánnyanak, és az el fogatott Spanyoloktól, a' kik őket felette sertegetik, külön válaszszák. — A' Villa-Francai ispotályban 300 beteg és

sebes Anglus katonák maradtak. Már annakelőtte egy nagy ízónás, és buzás magazinumot, azokon kívül sok ártillerias szekeret rontottak öfzve, és 500 darab lovat öltek meg az Anglusok. — Azoknak a' meg öletett Anglus lovaknak, a' mellyeket ők az utakon hagytak, 1600 darabra megy a' ízámok. — Az el fogattatott ellenség ízáma is minden nap fzaporodik. — "Tsak nem minden pintzekben olly Anglus katonák találtatnak, a' kik halálra itták magokat. — Januarius 4-ik napján a' maga fő hadi ízálást Lugoba tette által a' Dalmátziai Herczeg, Tardeilasban, abba a' klastromba szállott bé a' Császár, a' mellyben V. Károly Császár és Spanyol Országí Király edes anyja meg halálozott. Ennek a' klastromnak 75 eztenzös Abbatiffzája, a' ki 65 eztendeig abból ki nem lépett, a' Császár eleibe vezetett, 's tölle mindent meg nyert, a' mit ízive kívánt. — Az Elchingeni Herczeg olztály seregét, mellynek előjáró tsapatja Gallicia hataránál táborozik, és a' Dalmátziai Herczeg corpusának, ha a' ízükség kívánnya, segedelmére lehet, Astorgában hagyta a' Császár.

A' 26.dik Bülletinben, melly Valiadolidban Januarius 7-ikén költ, és ezen hólnap 17-ik napján a' Párisi Monitörben is ki adatott, következő tárgyak foglaltatnak. „Minekutánna General Gouviou St. Cyr a' Lobregat folyoviz mellett az Insurgenseken gyözedelmeskedett, 's töllok 25 ágyút el nyert volna: leg ottan Cataloniának nevezetes városa Tarragona alá ment, és azt is el foglalta. Hajdan igen hires hely vólt ez, kiváltképen arra nézve, hogy a' Rómaiak ottan szállottak ki Spanyol

Országba. — General St. Cyr, és Düheme, nem különben az Olasz Országi hadi seregek minden Cataloniában esett hadi történetekben dicsiretetsen viselték magokat. Ezeknek 80 ezer jó katonákra tétetik a' számok, a' kikről el lehet mondani, hogy ők azon szép tartományt hadakozás piatziának tétetni nem engedik. — A' régi Rómaiaknak idejektől fogva soha sem hadakoztak Spanyol Országban az Olaszok, és azon idő tikkelyétől fogva soha sem szerzetek magoknak annyi jó hirt, nevet, 's dicsőséget mint most. — Tegnaptól fogva Valladolidban van a' Császár fő hadi szállása, azok között a' gonosz emberek között, a' kik General Cevallo st meg ölték, és az oda való tseudefséget szerető polgarokkal összűl bántak, tizen meg ölettettek. — A' Valladolidi Dominikánusok klastromát, mellyben egy Frantzia meg öletett, a' Császár el törölte; ellenben a' Sz. Benedek szerzetében lévő Papokat igen kegyesen fogadta, mind azért, hogy ők mint tudós és meg világosodott emberek mindenkor tsendefségre intették a' népet, mind pedig azért, hogy sok Frantziának menedék helyet adván magok közt őket a' kegyetlen haláltól meg mentették.

A' 27-ik Bülletinben, melly hasonlóképen Valladolidban Jan. 9-ik napján adattatott ki, következő tárgyak foglaltatnak: A' Frantzia külső örálló seregeknek az Anglusokkal való Prierosi szerentsés tsatazások után sebessen előbre nyomúlt a' Dalmáztiai Herczeg, mellynek az a' jó következése lönn, hogy 1500 Anglusok estek fogságra, öt ágyú és sok munitzios szekerek foglaltattak el, sőt magok az Anglusok is sok bagazsiás szekeret és hadi szer-

számokat rontottak öfzve, és olly nagy zűrzavarba estek, hogy a' Lorge és Lahoufsaye ofztályai sok arany's ezüst pénzelt rakott szekereket nyertek, a' melly nyereséget két millióra lehet betsülni. — Jan. 4-ikén Castilloba és Nocedoba érkezett a' Frantzia előjáró sereg. — A' következett napon az ellenség hátúl járó seregére bukkant, melly szinte abban foglalatokodott, hogy a' Puente de Ferreria mellett lévő hidat puskapor által a' levegőbe vette, mellybe mindazáltal a' Frantzia lovaságtól meg akadályoztatott. — Azon napnak, tudniillik Januarius 5 ikének estéjén a' Lorge és Lahoufsaye Generálisoknak ofztály seregei Constantinba érkeztek, az ellenség pedig Lugoba. — A' következett napon ide indúlt a' Dalmátziai Herczeg. — A' General de la Romana vezérlése alatt vólt insurgens armadiának maradványa imitt amott tébolyog. Igen sokat szenved az Anglus armadia, se munitziója, se bagazsiája nintsen, és a' lovasagnak felénél több a' lovát elvesztette. A' közönséges utak mellett heverő döglött lovaknak már 1800-ra megyen a' száma. — Januarius első napján egy Spanyol batallion-quaret (négy szegeletű lineába állott gyalogságot), fzellyel vert a' 8-ik Fr. dragonyos regement. A' Király, Majorca, Hybernia, Barcelloba és Napoly neveket viselő Spanyol regementek mind fogságba estek. Zamora mellett 800 főből álló insurgens sereget utólérvén General Maupetit a' maga lovaságával annak nagyobb részét öfzve apritatta, a' többit fogságra küldötte. — Ambar keménnyen meg tiltotta legyen is Napoleon Császár az Anglusok ellen való kegyetlenkedést, mindazáltal meg is sokat

meg öldösnek titkon a' Leoni és Galliciai parásztok, nékiek tulajdonítván a' rajtok történt szerentsétlenséget, minden nap sokat találják halva. — Az Elchingeni Herceg Villa-Frankában, a' Belunoi Herceg a' Tagus folyóviz mellett táboroznak. Az egész Fr. Császári testörzõ sereg Valladolid alatt gyűhött öfzve. — Palencia, Segovia, Leon, Astorga, és több nevezetes városok számos deputatusokat küldvén József Napoleon Királyhoz, magokat hűségére kötelezték. — Az Anglusoknak el futások, az insurgens armádiáknak el töröltetések, és a' hadi nyomorúságok a' meg hódolásra birták a' tartományokat, Madriddban már is 28700 tselédes gazda emberek esküttek az óltári szentség előtt a' József Király hűségére.

A' 26. dik Bülletinhez ragasztott tóldalékokban vagyon az a' level is, mellyet General Dühesme a' Neufchateli vagy Neocomiumi Herceghez (Marsal és vólt hadi minister Berthier Sándorhoz) Barcellonaából Decemb. 20. ikán irt, 's mellynek foglalatja következőképen van. Szerentsem vagyon Hercegségedet arról tudósítani, hogy General St. Cyr Barcellonaával való egyesülését tökelletefségre vitte. Az ide zárt tudósításból által láthattya Hercegséged, hogy az én kis armádiam, két ditsőséges nap alatt, 12000 főből álló ellenség ellen, a' maga vitézi pályáját el végzette, a' Barcellonaai vidéket és azokat az ágyukat, 's munitziokat, a' mellyeket az ellenség öfzve hordott, elfoglalta. Majd el felejtetem Hercegségednek arról a' különös dologról jelentést tenni, melly a' Katalóniai Spanyol seregeknek vezérjek General Vives, és Olafz General Le.

chi 's Casanova Barcellónai General Commissarius közt történt. Az elsőnek egy millió piastert, nagy méltoságot, 's arany hegyeket ígirt, ha a' vezérlése alatt lévő seregekkel együtt a' Spanyol Insurgeensek mellé áll. — Az utólsobbat is, a' ki születésére nézve Spanyol, de Napoieon Császárnak hive vólt, sok és nagy igiretekkel akarta arra venni, hogy a' Barcellonai erőtséget nékie által adja; de mind a' kettőtől üres választ vett. A' General Commissariusnak következő foglalató levelet küldött: „Hogyha Raimond Casanova hazájának kegyelmét, hazafiainak fzeretét, baratságát vissza nyerni akarja; ha fzerentséjét állandóva tenni, 's életét bátorságba helyheztetni kívánnya, mind ezekre most leg kedvezőbb alkalmatósága vagon, ha tudniillik a' Barcellonai várat, és a' Montjoui erőtséget a' Spanyol patrióták kezekbe jadzani fogja s. a. t.

A' 10-ik Januariusi Bajonnei tudósítások következő tárgyakat foglalnak magokban. Ma, úgymond, 60 Spanyol fogoly tisztek, és több Generálok jöttek ide, mindnyájan lóháton. A' Frantzia ármadiától jött tudósítások fzerént ezen hólnap 6-ik vagy 7-ik napján Corunnában szándékozott a' Dalmátziai Herczeg lenni, a' hol tudniillik az Anglus hadakozó és szállító hajók vannak. Minthogy tsak egy napi járó földel vannak ő előtté az Anglus hadi seregek, azoknak hajókra való szállításokra pedig több napok kívántatnak, ritka ha még ott nem lepi őket. — Burgosból azt írják, hogy a' Fr. ármadiának bal szárnya Astorgából és Benaventből Portugallia felé fordúlt, 's hihetőképen már bé is nyomult azon Országba. Herczeg Infantado a' vezérlése

alatt lévő insurgens seregekkel Cuenzaba ment, olly feltetellel lévén, hogy Madrított vissza vegye. Bár úgy volna a' dolog, a' Madritti katona őrizet szivesen várja, és az Arragoniában, Estremadurában 's Cataloniában lévő Fr. armádiák úgy körül fogják őtet venni, hogy lehetlen leízen nékie Andaluziába vissza menni.

Az eddig előadott Fr. Bülletinokon kívül, a' 28.ikkal is szolgálhatunk, melly Walladolidben Jan. 13 ik napján költ, és a' Párisi Monitörben Jan. 21 ik napján adatott ki. E' fzerént az Anglus tábori kaszafának az a' része, mellyet a' győzedelmes Frantzia seregek az Anglus hadi néptől Astorgában el nyertek, egy millio, 800000 liverre tétetik. Lehetetlenségnek tartotta az ellenség vezére, hogy a' Frantzia gyalogság és artilleria a' hegyes völgyes Galiciában őtet utólérje, és azt gondolta, hogy csak a' Fr. Voltigörök, az az, könnyűszerű gyalogok és lovasok fogják őtet üzni, 's e' vólt az oka, hogy Lugo városa vidékén a' Tamboja mély folyóvíz mellett le telepedett. — Jan. 6-ik napján az ellenség eleibe ment a' Dalmátziai Herczeg, és minekutánna a' következett két napon a' gyalogság is hozzá érkezett volna, Jan. 9-ikén meg akarta az ellenséget támadni. De a' bé következett éjjel Lugót oda hagyta, 300 beteget, 18 ágyút, és 200 munitios fzekeket hagyván a' győzedelmesekeknek, a' kik 700 embert fogtak el az el futottak között. — Lugo városa tele vólt holt lovakkal, a' mellyeknek 2500-ra ment már a' számok. — Felette rút idő jár, szüntelen hó és eső esik. Kézzeel lábbal Corunna felé sietnek az Anglusok, a' hol 400 hajójok vagyon, minden

bagazsiájokat, munitiojokat, ártilleriájoknak egy részét el vesztették, 3000 emberrel több esett közülök fog ágra. — Januarius 10-ikén már Betancosban, Corunnához nem messze vólt a' mi előjáró seregünk. Könnyen fel lehet tenni, hogy az Anglus armádiának egy harmad része a' betegség, desertio, fogságba esés, a' Spanyol Országi parasztok által lett meg ölettetés miatt el vesztett, következésképen 18000 embernél több nem maradt, ezek is pedig nehezen mehetnek hazájokba vissza. — Sahaguntól 150 Spanyol mértföldre kellett nékiek, a' szüntelen való esőzés alatt, rossz utakon, és hegyek közt, gyözedelmes seregeinktől kergettetve hátrálni. “

„Igen nehéz így szól továbbá ez a' 28-ik Bulletin az ő hadakozásoknak ostoba plánumát meg fogni. Az Anglus fő vezért, a' ki jó katona, és okos ember, okozni nem lehet; az egész hibát az Anglus ministerium gyűlölségének, és tudatlanságának kell tulajdonítani. — Lugo városát, onnan lett kiköltözések után fel prédálták az Anglusok — A' Leoni és Gallicziai lakosok igen utálják őket. — Zamoro városa, melynek lakosait az Anglusok el tsábitották, Maupetit lovas Generális előtt, kapnit bé zárta; de General Darrican négy battalion gyalogsággal a' város köfalait meg máfzatta, és azokat a' lakosokat, a' kik a' Frantziák ellen fegyvert fogtak, öszve vagdaltatta. Minden Spanyol Országi tartományok lakosi közt leg jobb szivűek a' Gallicziabeliek, a' kik a' Frantziákat mint a' legnagyobb veszedelem közzül való meg szabaditojokat úgy nézik. — A' Lugói Püspök, és az egész tartománybéli papság jó indulattal viseltetnek. — Valladolid városának lakosi J ó s e f N a p o l e o n Király

hivségére meg esküdtek, és mind ehéz, mind a' Fr. Császárhoz hálaadó leveleket küldöttek. Azok közül, a' kik pártoságra indították lakos társaikat, hatan halálra íteltettek, a' hatodikert, kinek negy neveletlen gyermekei voltak, a' Papsag kegyelmet kért és nyert is. A' Valladolidi lakosok a' Sz. Evangeliumra, és az óltári szentség előtt esküttek meg a' Jósef Király hivségére.

Frantzia Birodalom.

A' Journal du Commerce nevezetü Párisi közönséges újság levélből azt olvassuk, hogy Napoleon Császár, a' múlt Januarius 23-ik napján érkezett haza Spanyol Országból, melly kívánatos izenet, dél előtt 10 órakor adatott az oda való Publicumnak tudtára.

A' múlt esztendőben, Spanyol Országban hadifogságra esett Frantzia Generál Düpontnak, és az ő vezérlése alatt vólt alsóbb rangú Generálisoknak megíteltetésekre ki rendeltetett Csász. Fő Törvényfzék a' múlt Januarius 18-ik napján kezdette el a' maga üléseit, mellyek közönségesen és a' meg tartó Tanács palotájában tartatnak. Reményli a' Párisi Publicum, hogy ez a' másként nagy talentomú és vitéz Generális, a' ki a' Frantzia revolutio miatt támadt hadakozásokban magát mindenkor meg különböztette, az ellene tett vádolásoktól meg fogja magát szabadítani. A' több ő alatta vólt, és vele együtt számadásra vonattatott fő hadi tiszteknek mentségekre igen sokat fog használni, hogy ők mind addig, míg a' Spanyol Patriota Vezérek Napoleon Császárnak illendő titulását meg nem adták, magok neveket a' velek szerzett Capitulationák alája nem irták. Leg

nagyobb mentségére fog Generál Düpontnak szolgálni, hogy ő nekie oly tartományon kellett Madrid felé utazni; a' mellyben a' vezérlése alatt volt hadi seregeknek elegendő tábori eleséget nem fizezhetett; és valamint a' homokos földel, úgy a' napnak syörnyü hevsegével is küzködni kellett.

Egy nevezetés Párisi Zsurnál azt jegyzi meg, hogy a' Rénusi Szövetségbeli Fejedelmeknek contingens seregeik 120 ezer főre mennek. Ezek közé a' Baváriai Király 30000; a' Westfáliai Király 25000, a' Szakszoniai Király 20000, a' Würtembergi Király 12000 embert állítanak ki.

Az egész Európában magát esmértefse tett Franczia Országi levegői utazó Blanchard a' múlt Januariusban meg halálozott. Halálos betegségét leg inkább az okozta, hogy Angliából, a' 8 óráni izékségü canalison Frantzia Országba repült. — Párisban arról a' földindulásról, melly a' múlt esztendőben Pedemontziumban gyakorta tapasztaltatott, és Aprilis hólnapjában hol gyengébb hol erősebb volt, egy könyv adattatott ki. Ebből azt lehet olvasni, hogy azon idő alatt a' földből tüzláng jött ki, a' levegőből kénkö szagú tűz hullott le, hogy a' kutakban volt viz meg zavarodott, hogy még a' forrás vizek is szagosak voltak; hogy a' levegő égnyomó és nyughatatlankodtató volt, és hogy sok ember guttaütésbe, nehéz nyavalyába, és elme bódulásba esett. — Az épületekbe esett kár három millió liverre tétetik.

A' múlt Januariusi Párizsi Zsurnálok azt hirtetik, hogy a' Spanyol Országi Tribunalis Inquisitionnak, az az, eretnekeket üldöző, és sok Rabbátett embert halálra büntető szent Széknek, eltöröltetése

azon Országban, a' megvilágosodott és türedelmes lakosok közt nagy örömet ízerzett — Ezt a' szentfzéket, V. Ferdinand Király 1478-ik esztendőben egy Dominikánus barátnak Torquema da Tamásnak javaslásából olly véggel állította fel, hogy az által az úgy nevezett eretnekek, úgymint a' Zsidók és Maurusok azon Országból ki irtassanak.

Török Birodalom.

Konstantzinápolyból úgy írnak, hogy az ujj Császár és a' Ministerei minden tehetséggel rajta vagynak, hogy egy felől a' belső ts ndeseget, más felől a' külső Hatalmaságokkal való békefséget helyre állithassák. — Hogy a' maga ujításaiért életével fizetett Bairactár az Anglus Követtel Adair urral békefséges alkudozásokba botsátkozott volt, már nem titok. Mitsoda befolyása fog ezen alkudozásokhoz az ő halálának lenni, ezt még nem tudják: hanem bizonyos az, hogy a' nevezett Anglus Követ a' Konstantzinápolyi nagy verontással történt Minis-teri revolutzió után is megmaradott a' maga addig volt szállásán a' Dardanellák mellett. Sőt több az, a' mit némely ujságok hitelesen írnak, hogy még az az Orosz Minister is mind ez ideig megmaradott Pérában, Konstantzinápoly külső városában, a' ki a' békefség' dolgában az Orosz Udvartól oda küldet- tetett.

Azt a' környülállást is mint nevezetést úgy jegyzik meg, hogy mostanában az Oroszokkal való békefséges alkudozás végett Bukarestbe rendeltetett Török Követ, mint erőfsítik, éppen az, a' ki a' Dardanelláknál Adair urral alkudozott. — Mind ezek arra mutatnak, hogy a' mostani Török Ministerium nem idegen sem az Anglusokkal sem az Oroszokkal való megbékelléstől.